

at i den Forſtand kunne Anordninger og Neglementer ikke vække Bideſtabeligheden, men nok dræbe den. Derfor mener jeg, at det er utopiſt. Der er kommet i denne Forhandling en hel Del frem, ſom, hvis man vilde give det Form af at være Reſtreger, vilde blive noget fuldſtændig Utopiſt. Det blev allerede ſagt ved Anordningen af 26de Januar 1821, at den juridiſke Underviſning ved Univerſitetet ſkulde ordnes ſaaledes, at Manuduktion kunde undværes, og de Unge blive dygtige Embedsmænd o. ſ. v. Der gaves en hel Række af Forholdsregler, og man har kæmpet derfor i 1839, og ogſaa ſenere har det været Gjenſtand for Forhandlinger o. ſ. v. Jeg tror nu, at vi kunne ſige, at vi have naaet, hvad man vil, i alt Veſentligt. Ganſte viſt er ikke Alt gaaet efter Bogſtaven; man har ſølt Trykket af Friemiumsplanen, ſom gjaldt, men efter at det er blevet trykt, ſom ſkal læres, kan den dog nogenlunde fyldeſtjøres. Her er blevet præſteret ſaa Meget, ſom Forholdene have tilladt det, og ingen Regjering har kunnet frembringe noget Bedre, ikke fordi Profeſſorerne var oprørſindede, men fordi Forholdene ikke tillode dem at gjøre Mere, og fordi enhver fornuftig Miniſter indſaa, at her var han magtesløs. Man kunde afſtedige dem, men hageſter vilde man faae affuat det Selvſamme. Derfor betragter jeg det Forſlag, forſaa vidt det ſkal være en Dei til Reformen, for at være upraktiſt. Hvad der kunde være anſteltigt, og ſom jeg jo ogſaa tidligere har ſtemt for, var, at Folkethinget vilde nedſætte et Udvalg, der ſærlig ſkulde behandle det, ſom foreligger for Univerſitetets Vedkommende, Spørgſmaal, der ſkulde løſes af Folkethinget og Nøgſdagen ſom Organisationsſpørgſmaal, men ikke blande dette ſammen med en hel Del andre Spørgſmaal, ſom vilde udfætte Sagen i det Uendelige. Jeg tror, at det vilde være det meſt Praktiſte i Henſeende til Veien og ogſaa i Henſeende til Maalet. Det er et Omraade, hvor man kan tænke ſig, at vi vilde blive færdige, og jeg kan godt indſomme, at det er ikke ſærlig i Lønningſudvalget, at diſſe Paragrafer vilde egne ſig til Behandling, at de maatte bedre ville egne ſig til Behandling i et Udvalg, der var nedſat med diſſe ſærlige Henſyn for Die. Jeg tror, at det her ſom overalt vil bekræfte ſig, at i Begrændſningen in gen ſkal Meſterſkabet viſe ſig, og at, derſom Folkethinget vilde begrænde ſig paa dette Omraade, vilde det kunne naae et Reſultat, ſom var godt. — Det er af diſſe Grunde, at jeg i Almindelighed ikke kan gaa med til dette Udvalgs Nedſættelſe. Nu er der ganſte viſt fremkommet beſtemte Antydninger om enkelte Spørgſmaal, men, ſom ſagt, jeg ønsker ikke, at de ſkulde ſættes i Forbindelſe med dette, og jeg tror heller ikke, at man paa denne Maade vil kunne have i Reformen, ſom ere praktiſke. Jeg tænker her f. Ex. paa ſelve den adminiſtrative Organisation. Det

erode Medlem fra Langeland (Brandes) har jo med Omhyggelighed ſat ſig ind i de i Lindes Meddelelſer giſne Oplyſninger om de Forhandlinger, ſom fandt Sted angaaende den akademiſke Lærerforſamlings Oprettelſe og Konſiſtorium, men jeg tror ikke, at han har Ret, naar han har ſaaet det Indtryk, at man opgav at gjennemføre de liberale Inſtuelſer, ſom dengang ſtode paa Dagsordenen, og det havde været ſaa meget mindre naturligt, ſom den Miniſter, der bragte Uſgjørelſen i 1850 frem, ſelv hørte til det Parti, ſom Foredraget omtalte ſom det nationalliberale Parti. Det var Madvig. Han havde ſelv lidt under den tidligere Liſtands Uretfærdighed, idet han i en lang tid ældre Alder end Mænd af de andre Fakulteter kom ind i Styrelſen, Konſiſtorium. Madvig, ſom kunde holde ſit 50 Aars Jubilæum ſom Univerſitetslærer kort før ſin Afgang, kunde kun holde 25 Aars Jubilæum ſom Medlem af Konſiſtorium. Men der blev ogſaa gjort noget Veſentligt. Det blev indrettet den akademiſke Lærerforſamling, for hvilken alle veſentlige Spørgſmaal ſkulde forelægges, og Konſiſtorium ſit en Sammenſætning, der ogſaa var indrettet paa Valg. Dette er Hovedpunktet, men om det er ſem eller elleve, der blive valgte, eller om det ſker i et andet Forhold, anſer jeg af Grunde, ſom jeg ſtrag ſkal anføre, for uveſentligt. Alle vigtige Spørgſmaal ere gaaede igjennem den akademiſke Lærerforſamling, og naar den Forſamling ikke ſammentaltes oftere, er det, fordi der ikke hver Dag foreligger ſtore og intereſſante Spørgſmaal vedrørende Univerſitetets fremtidige nye Ordning. Men f. Ex. det ſtore og vigtige Spørgſmaal om Kvinders Afgang til Univerſitetet er naturligviſ løſt efter en Indſtilling, der ſtete fra den akademiſke Lærerforſamling, Spørgſmaalet om Lønningſlovene og Normeringen af Lærerkæſter er ſelvfølgelig ogſaa blevet behandlet i den akademiſke Lærerforſamling, ligesom ogſaa Spørgſmaalet om Ordningen af Univerſitetets Feſter, og man maa ikke tro, at hvad der bliver tilbage for Konſiſtorium at gjøre, det daglige Arbejde, er ſærdels intereſſant. Nei, det er det ikke, og de Enkelte, ſom komme til at bære Byrden, gjøre det, fordi det er deres Pligt, men ſandelig, ikke fordi det er ſærlig intereſſant, eller fordi de derved komme til at udøve Herredømme over Univerſitetet. Det er et underordnet adminiſtrativt Skul, her er Tale om, og det har for en veſentlig Del at expedere de Betænkninger, der indløbe fra Fakulteterne. Konſiſtorium er jo ikke der ſærlig ſagkyndig og har derfor ogſaa kun at vaage over, at de almindelige Principer ikke blive overſkredne. Det har endelig at give Svær paa de Spørgſmaal vedrørende Univerſitetets juridiſke Anliggender, ſom blive det forelagte, og det bliver for en veſentlig Del beſøget af Expedienten, Referendarius kaldes han, ſom derfor ogſaa altid er Jurift. Det behandler dernæſt alle Legatſpørgſmaal, men at Legater ikke kunne bortgives